

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Археология, этнология және музеология кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.

Факультет деканы Д.С. Байгунаков

**101795 «Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы»
ПӘНІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

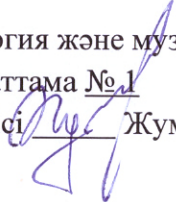
**«6B02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы
2 курс, көктемгі семестр 6 кредит**

АЛМАТЫ, 2025 ЖЫЛ

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: PhD, доцент м.а. Бейсегулова А.К.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасы: «6B02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы негізінде әзірленген.

Археология, этнология және музееология кафедрасы мәжілісінде қаралды және ұсынылды
«02» 09. 2025 ж., хаттама №1

Кафедра меңгерушісі Жуматаев Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

академиялық комитеттің төрайымы

Бижанова М.Т.

«05» 09 2025 ж., хаттама № 1

Кіріспе

Студент «Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы» пәні бойынша емтихан дәстүрлі жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалау бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханның шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Студенттердің жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық магистранттардың баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер білім алушы емтихан тапсыру ережесін бұзса, онда емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі.

1. Дін, діни наным-сенімдер, діни мерекелер.
2. Қазақ халқының табиғат мінәжаты.
3. Халық медицинасы мен ветеринариясы.
4. Қазақ халқының этнографиясындағы фольклор.
5. Қазақ халқының мифологиясы.
6. Қазақ аңыз-әңгімелеріндегі адамгершілік, имандылық мәселелері
7. Далалық ауызша тарихнама
8. Қазақ халқының дүниетанымындағы дәстүрлі ғұрыптық-тұрмыстық музыкалық мәдениет.
11. Қазақ халқының музыкалық аспаптары
13. Халық күнтізбесі және астрономия
14. Халық медицинасы және ветеринариясы
15. Қазақ халқының дүниетанымы мен тұрмыс-тіршілігіндегі ырым-тиымдармен наным-сенімдер жүйесі.
16. Қазақ халқының дүниетанымындағы халық шығармашылығы.
17. Қазақ ағартушылары мен халық шығармашылығы.

Емтихан тапсыру кезінде студенттер қабілетті болуы тиіс:

18. - коммерциялық кәсіпкерлік арттыру барысындағы тәсілдер мен оларды жүйелендіру бойынша алынған білімдерін көрсете және түсіне білу;
19. - бизнес-әрекетті жақсартуға байланысты алынатын теориялық білімі мен қазіргі заманғы

- тәжірибе нәтижелерімен салыстра отырып, олардың элементтері арасындағы байланыстардың құрылымын жалпы түсіну;
- 20.- жаңа ғылыми тәжірибелерден алған нәтижелерді қолдана отырып отандық және халықаралық саудада коммерциялық келісім-шарттарын қолдану. Мамандық бойынша негізгі біліміне тоқталып, мазмұнды түрде интерпретация жүргізу;
- 21.- мәселелерді шешеу барысында өнімнің түрлеріне сәйкес әртүрлі коммерциялық жағдайларды шешу барысында көптеген ұсыну және жаңа бағыттарға ізденіс жасау;
- 22.- жеке және топтық тәсілдер арқылы өзіндік зерттеулерді тауардың әртүрлі түрлеріне коммерциялық сауданы жүргізу және қазіргі заманғы экономикалық нәтижелерді қолдану.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

Негізгі:

1. Төлеубаев Ә.Т. Қазақ халқы этнографиясының мәселелері. – Алматы: Service Press. 2013, 2013. – 496 б.
2. Сейдімбек А. Қазақтың күй өнері. - Астана: Күлтегін, 2002. – 831 б.
3. Қазақ халық әдебиеті. Тарихи жырлар. – Алматы: Білім, 1995, – 281 б.
4. Абишев Х. Элементы астрономии и погода в устном народном творчестве казахов. - Алма-Ата, 1949.
5. Алимбай Н., Муканов М., Арғынбаев Х. Традиционная культура жизнеобеспечения казахов. Очерки теории и истории. - Алматы, 1998
6. Арғынбаев Х. Отбасы және неке. Алматы, 1982.
7. Қазақ халқының әдет-ғұрып, салт-дәстүрлері. 1-2 томдар. – Алматы, Арыс. 2005-2006.
8. Диваев А. Тарту. – Алматы, Ана тілі. 1992.
9. Аманов Б., Мухамбетова А. Казахская традиционная музыка и XX век. - Алматы, 2002.
10. Арғынбаев Х.А. Мал ауруларын емдеудегі қазақтың халық тәжірибесі туралы. - Алма-Ата, 1963.
11. Арғынбаев Х.А. Қазақ халқындағы семья мен неке (Тарихи-этнографиялық шолу). - Алматы, 1973.
12. Әбішев Х. Аспан сыры. - Алматы, 1966.

Қосымша:

1. Сейдімбек А. Қазақтың ауызша тарихы шежірелік деректерді пайымдау: зерттеу. - Астана : Фолиант, 2008. - 726 б.
2. Сейдімбек А. Мир казахов : этнокультурологические переосмысление. - Астана: Фолиант, 2011. - 560 с.
3. Сейдімбек А. Қазақстан өнері. Өн туралы әңгіме // Қазақстан өнері: жылнама / құраст. М.Қожахметова. - Алматы : Өнер, 1990. - 104 б.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ

РУБРИКАТОРЫ

Пән: «Қазақ халықтың дәстүрлі дүниетанымы»

Форма: жазбаша (оффлайн). Платформа: Univer АЖ

Критерилер	Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»		
	1 сұрақ. Максималды балл – 33 балл					
	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл	
Қазақ халқы дүниетанымының теориялық және әдіснамалық негіздерін қалыптастыра отырып, студенттерге қазақ халқының мол рухани мұраларын танып-білуге, ата-бабаларымыздың таным-түсініктерін, ілім-білімдерін жан-жақты талдауға әрі оны қазіргі заман талабына сай қолдана білуге үйрету.	«Өте жақсы» деген баға қазақ халқының дүниетанымы бойынша дәстүрлі дін, рухани мәдениет, ауызша тарих зерттеушілерінің еңбектерін талдау және ғылыми зерттеулерде егжей-тегжейлі дәлелдеп, рухани мәдениет туралы ерекшелігін бөліп көрсетіп, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық ашылуы	«Жақсы» деген бағалық барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, діни мәдениеттер, салт-дәстүрлері, ауызша әдебиет, мифология, халық медицинасы ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» деген баға билетте сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.	
2 сұрақ. Максималды балл – 33 балл						
Критерилер	Балл	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл

Білім мен әдістемелерді қолдану, зерттеу саласындағы мәселелерді шешуді негіздеу. Дүниетаным туралы концепциялардың теориясы мен практикасы негізгі мәселелерін ұғынуы.	Қазақ халқының дүниетанымына қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. Сұрақты мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
---	---	--	---	---	--

3 сұрақ. Максималды балл – 34 балл

	Балл	30-34 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Критерилер						
Қазақтардың дүниетанымына байланысты танымдардың теориясы мен практикасы мәселесін түсіндіруге, бағалауға, тәжірибеде қолдануға қабілеттілігі.		Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Этнологиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалдың пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.